

Wychodzi
dwa razy
na tydzień

KORRESPONDENT

przy Gaze-
cie War-
szawskiej.

HANDLOWY, PRZEMYSŁOWY I ROLNICZY.

DNIA 9 LIPCA.

№ 52

ROKU 1848

W Y C I A G

ze Sprawozdania z działań Rządu Królestwa Polskiego
w roku 1843.

złożonego

JEGO CESARSKO-KRÓLEWSKIEJ MOŚCI

przez NAMIESTNIKA KRÓLESTWA.

Rolnictwo.

Znaczniejsi właściciele ziemscy, korzystając z przykładu cudzoziemskich gospodarzy, dokładali wszelkiego starania o wydoskonalenie uprawy gruntów.

Hodowanie owiec i poprawienie ich rasy były w ciągłym postępie, a utrzymywanie się wełny w cenie, łatwość pozbycia onęj, czyniły też gałąź przemysłu nader korzystną.

Urodzaje w roku 1843 były prawie powszechne, lecz brak odbytu za granicą spowodował bezcenność płodów rolniczych.

Kolonistów zagranicznych, w kraju osiadłych, znajdowało się w końcu 1843 r. 7,74.

Stado Rządowe koni.

Dla odświeżenia rasy w stadzie Janowskim, NAJ. PAN wyznaczył raczyć sumę rs. 15,000, za którą kupiono w Anglii ogierów 3 i klaczy 5 czystej krwi; obecnie znajduje się w zakładzie: ogierów celnych 9, ogierów prowincjonalnych 175, ogierów młodych 15; matek 166, młodych klaczy 19; źrebiąt 108; razem 592.

W roku 1843 otwartych było 18 stacji po guberniach, do których rozesłane ogiery w liczbie 148, pokryły klaczy prywatnych 5,042 za opłatą rs. 6,689 kop. 70.

Wyciągi konne.

Wyciągi konne w połączeniu z Wystawą zwierząt gospodarskich, były w widocznym postępie. W r. 1843 stanęło do wyciągów koni 33. Przeprowadzono na wystawę zwierząt przeszło sztuk 70. Przyznano nagród: za wyciągi 9, za wystawę 19.

Stano fabryk.

Wszystkie fabryki i zakłady dostarczyły w r. 1843 różnych wyrobów na 10,663,670 rs., zatrudniały zaś 48,607 robotników; najliczniejsze były fabryki tkackie i wyrobów bawełnianych. Z innych zakładów pomnożyły się najbardziej fabryki cukru, cykorji i skór. Z zakładów wyrobów kruszcowych, najznakomitsze były żelaza. Rzemieślników w roku 1843 było 65,547. Wartość wyrobionych przez nich przedmiotów wynosiła 6,255,113.

Wyroby wełniane.

Ludność fabryk wyrobów wełnianych wynosiła: w 1842 roku głów 10,064; w 1843 r. głów 9,293; zmniejszyła się więc o 771 głów. Warsztatów było: w 1842 roku 4,068; w 1843 roku 3,734; mniej o 334. Wyrobiono sukna i innych wyrobów wełnianych: w roku 1842 na rs. 2,180,296; w roku 1843 na rs. 2,071,910 mniej na rs. 108,386. Wypadki te przekonywają, że fabryki wyrobów wełnianych nie mogły się należycie rozwinąć, z powodu małego na takowe odbytu.

Wyroby bawełniane, lniane i konopne.

Stan fabryk wyrobów bawełnianych, lnianych i konopnych pomysłny przedstawił wypadek. Ludność ich powiększyła się o 1025 głów i wynosiła 18,659. Wartość tych wyrobów w r. 1843 była 2,390,200 rs., więcej jak w r. 1842 o rs. 172,330. Wyrobiono zaś w ciągu roku tkanin różnych łokci 18,194,603 łokci, płótna 2,695,178 oprócz 831,937 sztuk szalów, chustek i t. p.

Żelazo.

Z wyrobów metalicznych na główniejszą zasługuje uwagę przetapianie żelaza. W samych zakładach prywatnych wyrobiono w ciągu r. 1843 żelaza surowego i lanego centnarów 1,341,580 za rs. 851,953, oprócz machin parowych i narzędzi rolniczych i gospodarskich, których wartość była rs. 280,967. Fabryki te zatrudniały robotników 3,743.

Inne wyroby:

	zatrudniały:	osób	usłuteczniono:	wartości rs.
Fabryki jedwabne	53	46,230		
„ cukru	833	178,757		
„ cykorji	162	52,264		
„ porteru i piwa angielskiego i bawarskiego	212	60,312		
„ araku	63	113,398		
„ powozów	312	131,430		
„ fortepianów	81	28,975		
„ papieru, obić i kart	94	302,660		
„ skór	1928	54,063		
„ wyrobów chemicznych	139	60,000		
„ świec woskow. i stearyn.	108	108,716		
„ miedzi	284	285,927		
„ cynku i ołowiu	140	121,250		
„ szkła	1117	210,105		
„ wyrobów platerowanych i nowego srebra	103	68,650		
„ wyrobów blaszanych	184	118,090		
„ fajansu	340	81,227		
Razem osób	7,003	2,023,054		

Handel wewnętrzny.

Ruch handlu wewnętrznego rozmaitemi przedmiotami, odnoszącymi się po większej części do pierwszych potrzeb życia i gospodarstwa, obejmował wartości rs. 6,740,000. Targów na wełnę odbyło się dwa: w Warszawie i w Kaliszu. Na pierwszy przywieziono około 12,000 centnarów, na drugi 3,000. Centnar elekty płacono od 100 do 115. wełny cienkiej od 60 do 95, średniej 50 do 60 tal. ordynaryjnej 40 do 50 talarów. W porównaniu do cen z r. 1842, producenci otrzymali daleko korzystniejsze ceny, zwłaszcza co do gatunków przedniejszych.

Poczta.

W miejsce dawnych czterokonnych dylizansów, zaprowadzone zostały na traktach z w Warszawy do Krakowa, Zamościa, Brześcia

i na trakcie fabrycznym przez Sieradz do Kalisza, karety kurierskie do przewożenia osób i listów, a osobne furgony do przewożenia pak i posyłek. Podobne karety kursują także na trakcie z Warszawy do Kowna, Lublina, Kalisza i Torunia. W ogólności biegi poczt zostały pomnożone, a komunikacje wszelkiego rodzaju ułatwione, tak wewnątrz kraju, jak i w stosunkach z Cesarstwem i sąsiednimi krajami.

W roku 1843 przewieziono listów prywatnych i ekspedycy rządowych 1,330,670, posyłek prywatnych pieniężnych opłacie asekuracyjnej uległych 33,012, obejmujących rs. 2,349,637. Posyłek pieniężnych rządowych 16,891, obejmujących rs. 6,874,896; posyłek pieniężnych wojskowych 12,830, obejmujących rs. 346,284. Pak prywatnych 12,012 wartości rs. 145,987 kop. 59; pak rządowych i wojskowych 20,940. Dochody pocztowe z roku 1843 wynosiły w ogóle rs. 375,294 kop. 69½, wydatki rs. 275,093 kop. 89½. Pozostało więc czystego zysku rs. 100,200 kop. 80.

O ZŁOCIE.

(Ciąg dalszy.)

Na téjże prawie szerokości dalej ku zachodowi, w tyrolskich Alpach, znajdują się kopalnie złota, lubo nieznaczne; roczna ich produkcja 100 grzyw. czyli 28 kilogramów wynosi. W okręgu salzburskim wydobywają również złoto, którego roczną produkcją w przecięciu 75 kilogramów liczą.

Rzeka Dunaj w całej rozciągłości koryta swojego zawiera złoto w piaskach, którego jój dostarczają wpadające w nią rzeki.

Z lewéj strony Dunaju: Morawia i Śląsk, dawniejszemi czasy nie miało złota wydawały; teraz poszukiwania go w tych krajach zaniedbane zostały. Przed 8-miu wiekami i Czechy należały do krajów obfitujących w złoto; najbogatszy był obwód *Koursinski*; około r. 998 jedna kopalnia *Tobalka*; blisko 100,000 grzyw. czyli 28,000 kilogramów złota rocznie wydawała. Złotodajne żyły te, znajdujące się w górze niedaleko rzeki *Ekle*, lecz w czasie zamieszek Hussytów, ślad ich zaginął, i później mimo poszukiwań, nie mogły być znalezione. Różnemi sposobami usiłowano odkryć nowe kopalnie, lecz próby nie powiodły się, chociaż wypłukują dotąd złoto z piasków *Ekle*, *Szawy*, *Wottawy*, *Lesnitz* i innych rzek, które płyną przez złotodajne pokłady.

W południowej części stałego europejskiego lądu, w teraźniejszej Francji, na północnym spadku Pyreneów i na wschodnim *Cevennes*, znajdowały się złotodajne rozsepy, z których kruszec unosiły rzeki z tych gór wypływające. Na brzegach *Salat*, *Ariège* (*Aurigera*) i *Garonne*, biorących początek w Pyreneach, *Seze* i *Gurdon* w *Cevennes*, a szczególnie na brzegach *Rodanu*, w obrębie departamentu *Ain*, mieszkańcy wypłukiwali niegdyś z rzecznych piasków złoto, którego jednak produkcja nigdy nie była znaczną. Zapewnie i inne rzeki w starożytności dostarczały złota, które Gallowie, podług *Diodora* sycylijskiego, w swoim kraju wyrabiali. W departamencie *Isère* istnieje teraz kopalnia *Gardette*. *Ludwik XVI* oddał ją swemu bratu brabiemu *Prowancji* (*Ludwikowi XVIII*), który robót zaprzestał. *Cesarz Napoleon* niedługo przed upadkiem miał zamiar prowadzenia robót na rachunek rządu; ale później (w 1831 r.) kopalnia ta została odstąpiona prywatnej kompanji; mówią, że główna żyła na przestrzeni 450 metrów, zawiera złoto bardzo wysokiej próby.

Najznaczniejszy przychód złota w dawnych czasach otrzymywano z *Renu*, i źródło to dotąd się nie zamknęło. *Książę Alzacji Ethicon*, jeszcze w r. 667 nadał strasburskiemu klasztorowi przywilej na płukanie złota w *Renie* (*). *Kruszec* w piasku samej rzeki i w ob-

szernéj dolinie, którą rzeka przepływa, rozsiany jest w małej ilości na wielkiej przestrzeni, i dla tego roboty nie mogą się tak zjednoczyć, ażeby przynosiły odpowiedni zysk, gdyby były prowadzone na rachunek kompanji lub rządu. *Płukaniem* zajmują się pojedynczo nadbrzeżni mieszkańcy *Francji*, *księstwa badenkiego*, *Bawarji nadreńskiej* i *Szwajcarji*.

W całym prawie ciągu koryta *Renu*, znajduje się złoto; lecz najwięcej *orpaliarów*, którzy z tego zarobku mają utrzymanie, można widzieć u początku téj rzeki, wyżej jeziora *Konstancyńskiego*, pomiędzy miastami *Koarem* i *Magenfeldem*, w okolicach *Waldshut*, niedaleko ujścia rzeki *Aar*, a jeszcze więcej pomiędzy *Balem* i *Manheimem* na przestrzeni 250 kilometrów. Dawniej płukano złoto i w okolicach *Manheimu*, lecz dziś przemysł ten ustał.

Wydajność piasków w przecięciu jest 0,000,000,132 i rzadko kiedy przechodzi 0,000,000,562. W porównaniu z piaskami syberyjskimi uboższymi jak 1:10, a bogatszymi jak 1:37. *Pomiędzy Balem* a *Manheimem*, gdzie piaski są bogatsze, roczny wybór złota dochodzi do 45,000 franków; z tego można wnioskować, jak ten zarobek jest nieznaczny. *Orpaliary nadreńscy*, podobnie jak mieszkańcy *Multan* i *Woloszczyzny*, którzy płuczą złoto na brzegach *Dębowicy* i *Argis*, zaledwie mogą zarobić na opędzenie swych niezbędnych potrzeb, pomimo to, że w *Renie* znajduje się ogromna masa złota.

Podług obrażenia francuzkiego górniczego inżyniera *Daubrée* (*), koryto *Renu*, pomiędzy *Rhinau* a *Philipsburgiem* zawiera do 35,916 kilogramów złota, czyli rachując po 3,189 fran. za kilogram, 114,536,124 fr. *Kruszec* ten rozdzielony jest w następującym stosunku.

W niższym <i>Renie</i>	13,870 kilog.	wartości 44,233,430 fr.
W księstwie badenkiem	17,958 —	— 56,267,062 —
W Bawarji nadreńskiej	4,088 —	— 13,036,632 —

Razem 35,916 kilog. wartości 114,536,124 fr.

W *Westfalji*, w rzece *Elder* znajduje się także złoto, lecz bardzo ubogo; wydajność tamecznego piasku złotego jeszcze mniejsza jest niżeli w *Renie*, bo tylko od 0,000,000,132 do 0,000,000,390.

Wnosząc z niejasnych podań *Herodota* (o których już wspomnieliśmy wyżej, gdy była mowa o *Hyperboreach Arymaspach*) tudzież ze śladów starożytnych kopalń w *Uralu* odkrytych, za niewątpliwą rzecz uważać należy, że w odległej starożytności na europejskim spadku gór *Uralskich* dobywano złoto. *Dotąd* tam znajdują złotodajne piaski miejscami bardzo bogate; ilość wyłączonego z nich złota, policzona została do ogólnego wydatku syberyjskiego.

Na północy *Europy* w *Norwegii*, znajduje się kopalnia złota *Edswold* w obwodzie *Rommerige* (**), lecz bardzo uboga; są także niektóre rzeki zawierające złoto. Całą produkcją *Norwegii* rachują rocznie 75 kilogram. (w przecięciu od r. 1790 po 1802) (***). W *Szwecji*, w *smolandskiej* prowincji, w *alsfedskiem* probostwie *Adelfors*, od r. 1737 wyrabiają złoto z żył, około 30 do 40 grzywien rocznie, lubo ten stosunek znacznie się teraz zmniejszył.

W *Rossji*, w gubernji *archangielskiej* na granicy *ołoneckiej*, w *kemskim* powiecie, niedaleko początku rzeki *Wyga*, wypływającej z jeziora *Wyg* i wpadającej w morze *Białe*, znajduje się kopalnia *Woicka*, nazwana tak od wsi *Woic*, od której o wiorstę jest odległa. W r. 1745 zaczęto tam wyrabiać złoto; roboty trwały z dwiema przerwami do roku 1794. W przeciągu tego czasu wydobyto 173¼ funtów złota. *Pomimo*, że wydajność jego w przecięciu wynosiła 0,000,001,302 to jest 5 złotychników złota ze 100 pudów rudy, z powodu jednak ciągłego zalewu przez wodę, musiano dalszych robót zaprzestać, bo nie zwracały nakładów. *Niektóre* rzeki w *wologodskiej* gubernji wypływające z gór *Uralskich*, toczą w piaskach swoich złoto; w gubernjach *wiatkiej* i *permskiej* wykryto również

(*) *Annales des mines* IV. série T. X. 4 livre. 1846 r.

(**) *De la richesse minérale*, 1809, T. I. str. 337.

(***) *Minéralogie appliquée aux arts* par C. P. Brard. 1821 T. I. str. 619.

(*) *Grandidier: Histoire de l'Eglise de Strasbourg*. T. I. liv. 4 str. 367.

kilkanaście złotodajnych rozsepów. Z tém wszystkim nikt się tam nie zajmuje płukaniem kruszców, bo widoki wszystkich przedsiębiorców zwrócone są na Syberję, która jest dla nich prawdziwem Eldorado.

W r. 1847 robione były poszukiwania złota w Finlandji (*), gdzie na wschodnim spadku gór oddzielających system wód Białego morza, od zatoki Botnickiej, na brzegach strumienia *Walyoki*, wpadającego w jezioro *Kusamo* i na brzegach rzeczek wpadających w *Huotunnarwy*, odkryto złoto w pokładach napływowych. Według wniemania górnika *Gotinberga*, wystanego na czele badawczej wyprawy, brzegi rzek *Pannajarwy*, *Tawajarwy*, a być może i *Kitkajarwy*, przedstawiają więcej nadziei odkrycia złotodajnych rozsepów; tém zaś więcej północna część Finlandji, gdzie górne pokłady są zupełnie do złotodajnych Uralskich podobne. Ile w widokach tych jest pewno ści, przyszłość okaże.

Pozostaje jeszcze powiedzieć o wyspie brytańskiej. Tacyt mówi, że kopalnie złota i srebra Wielkiej Brytanji były zasłużoną nagrodą zwycięstw Rzymian. Być może, iż w starożytności Anglja była bogatsza w złoto, bo w zwaliskach starych budowli znajdują po dziś dzień dosyć często ułamki złotych ozdóbek, jakoto: łańcuszków, obrączek, bransoletek, napiersników, a nawet i trezel, co dowodzi, że metal ten był niegdyś bardzo upowszechniony. Dzisiaj jednak zdanie wielkiego historyka, chybaby zastosować się dało do bogactw mineralnych tego kraju w wielu innych mineralach szacownych, ale nie w złocie ani srebrze, któremi wyspa brytańska nie może się poszczycić. Pomimo, że Anglja pod względem geologicznym, jest dokładniej niż każdy inny kraj zbadaną, wynaleziono złoto w jednej dotąd Irlandji w hrabstwie *Wicklów*. W górach *Groghan*, stanowiących granicę pomiędzy hrabstwami *Wicklów* a *Wexford*, w roku 1770 nauczyciel szkoły, niejaki *Dunaghov*, pierwszy odkrył złoto. Dowiedziawszy się o tém mieszkańcy z okolic, rzucili się do szukania tego kruszców i wynajdowali wiele złota w niektórych strumieniach, czasami w sporych nawet ławach. Jeden ważyący 22 unce, sprzedany został za 80 gwinei i teraz znajduje się w Dublinie w muzeum *Trinity College*. Początkowo praca mieszkańców sownie się wynagradzała. W r. 1796, w przeciągu dwóch miesięcy sprzedali oni złota za kilka tysięcy funtów szterlingów. Fraser (**) opowiada, że za jego bytności od 24 sierpnia do 15 października, wydobyto złota 2666 uncey, co czyni 321,331 franków. Rząd w r. 1796 i 1801, dwa razy przystępował do wydobywania szlachetnego kruszców na swój rachunek, lecz gdy zyski nie pokrywały wydatków, musiano przedsięwzięcia zaniechać. Wkrótce i prywatni uczynili to samo, bo najobfitsze gniazda, w których znajdowało się złoto, wyczerpane zostały.

Wyrabianie złota w całej Europie, łącznie z Rossją, Adam Smith oblicza w przeciągu rocznie na 6,135,480 fran. rachując po 780 fran. na grzywne.

Heron de Willefosse (***) porównywając podania Adama Smitha z innymi wiadomościami, oblicza tę produkcję na 6,646,920 franków.

Terazniejsza zaś produkcja Europy, podług wiadomości z roku 1845, w przeciągu czyni:

Węgry 2128 kilogramów	4,355,216 fr.
Alpy tyrolskie 28 kilogramów	89,292 fr.
W Hartzu 5 fun.	
W księstwie badeńskiem 10 —	
W Norwegji 8 —	
W Piemencie 12 1/2 —	
	35 1/2 fun. 48,367 fr.
W Renie pomiędzy Balem a Manheim.	45,000 fr.
	Razem 4,538,875 fr.

(*) Rządowa Finlandzka gazeta 1847 r. Północna Pyszczola 1848 roku nr. 31.

(**) Statystyczny opis hrabstwa *Wicklów*, 1801 r.

(***) De la richesse minérale, 1809 T. I. str. 268.

Dodawszy produkcję Rossji, która w końcu zeszłego i w początku bieżącego stulecia do rozpoczęcia poszukiwań w właściwej Syberji, wyrabiała w przeciągu do 37 pudów (do 1480 fun.) czyli na 2,017,440 franków, ogół uczyni 6,541,669 franków; co się dosyć zgadza z powyższymi liczbami.

Z tego się pokazuje, że wyrabianie złota w Europie, nie rachując Rossji, gdzie ono nadzwyczaj się podniosło w ostatnich 50 u latach, nie zmniejszyło się, gdybyśmy zwłaszcza mogli ściśle obrachować ilość złota, wydobywanego przez nadreńskich, westfalskich, mul-tańskich i wołoskich orpalierów. Ale czy długo potrwa jednakowy stan tej produkcji? to jest inne pytanie. Same tylko Węgry, może przez jakiś czas zdołają równowagę utrzymać.

PŁUG

Franciszka Strusa.

Wczytałem przypadkowo przed parą tygodni z *Tyg. Rol. Przemysłowego* z r. 1847 nr. 37, w którym ogłoszona jest nagroda przez Towarzystwo gospodarskie za wynalezienie pługa. Nie myśląc o tém, abym mógł koniecznie otrzymać nagrodę, więcej myślałem o tém jakby można wynaleść pług łatwy do zrobienia i pożyteczny w rozmaitych glebach i któryby nie o 1/3 ale o 1/2 mniej siły potrzebował, tudzież aby nim można orać do upodobania głębię lub płycej, a któryby nie więcej kosztował od zwyczajnego pługa.

Mieszkając w Brzesku, w cyrkule bocheńskim, jest dla mnie daleki i kosztowny transport do Lwowa dla okazania mego pługa Towarzystwu gospodarczemu. Wszakże przyjemnie będzie dla mnie udzielić szanownej publiczności następującego opisanie mego już urządzonego i wypróbowanego pługa.

1. Mój pług składa się z drewnianego grądziela, w którym tył-go słupica i trzosto żelazne jest umocowane.

2. Zamiast dużego dotychczas używanego suwającego się po ziemi drewnianego grzbietu, jest tylko u żelaznej słupicy blacha żelazna stosowna do wgłębienia w ziemię, przeto wielkie tarcie i opór są usunięte.

3. U wspomnianej żelaznej słupicy, zamiast drewnianej odkładnicy lub żelaznej blachy, jak dotąd używano, jest do zakładania żelazna rama, w której jest sześć wałków drewnianych z żelaznemi czopami i przez lekki obrót wałków skiba najlepiej się odwraca.

4. Kolesnice mają wysokości w przeciągu 35 cali, przeto wyższe są od dotąd używanych, a przeto łatwiej się obracają pod ciężarem.

Ten mój pług będzie dla każdego gospodarza, osobliwie w dzisiejszych stosunkach, wielce pożyteczny i pożądany: wymaga bowiem o połowę mniejszej siły pociągowej niż zwyczajny pług: powtóre, nie tylko w suchym ale i w mokrym gruncie można będzie nim orać; jednakże muszę tu dodać, że aby się wałki drewniane nie oblepiały ziemią, można je pokostem, lakierem lub glazurą pociągnąć, lub blachą cienką pokryć; wszak na to niepotrzeba wielkiego wydatku, a zato można będzie śmiało w mokrym gruncie orać, co pługiem dotychczasowym orać nie można było. Gdyby kto niechciał żałować większego kosztu, to można wałki z grubej blachy porobić, aby były we środku próżne, to będzie jeszcze korzystniejsz: bo jeszcze lżej orać i mniejszej siły pociągowej potrzebować będzie.

Brzesko 1 czerwca 1848 roku.

Franciszek Strus.

WIADOMOŚCI HANDLOWE

Z B O Ź E.

Wrocław 3 lipca. Od dni dziesięciu a raczej dwunastu padały ciągle deszcze, to rzęsiły to drobny. Nietrwają one dłużej nad go-

dzinę, jak to leży w samej naturze rzeczy, ale pogodę w ciągłej utrzymują niepewności. Do tej pory ta nieustanna słońca nie wywarła w żadnym względzie szkodliwego wpływu na plony i zasiewy na polach stojące, a że deszcze jak powiedzieliśmy nigdy długo nie trwają, a zaraz po nim nastające ciepłe wiatry wnet pola napowrót osuszają, to w naszej przynajmniej okolicy ani mowy nawet być nie może o szkodliwych wpływach na rychło zacząć się już mające żniwa. Iaczejby się rzecz miała gdyby wśród samego sprzętu także dżdżyste dni potrwały, czego przecież spodziewać się nie należy. Doniesienia z Marchji, z okręgów Noteci i Warty mówią, że tam również deszcze codziennie padają. Naszym zdaniem jednakże, pożytecznym to tylko być może dla tamecznych zasiewów i plonów, albowiem lekkie, częścią piasłowe grunta tamecznie spieka i ścinać już zaczynała. Za to doniesienia z okolic Lipska, z całej pruskiej Saksonji i z księstw nader są pomyslnie i obfite rokuja żniwa. Tegoroczny sprzęt bogaszym tam ma być jak podają, od zeszłorocznego; dla tego niższemu tam cen ziarna wszelkiego i okowity, zwłaszcza w tamte strony wyprawianej niema się co dziwić.

Na tutejszym targu zbożowym i dzisiaj znaczny ruch panował, podobnie jak przez ciąg całego upłynionego tygodnia. Wszystkie lepszy towar na targ przychodzący, szybko rozkupowanym bywa, a dzisiaj pszenica nawet podniosła się całkiem w cenie. Doniesienia z Anglii już przez kilka poczt są bardzo zachęcające. Zład wnosić należy, że wkrótce ceny się u nas podnieść będą mogły.

Szczecin 3 lipca. Żyto dziś bez wielkiego pokupu; na miejscu za 86 funtowe 26 1/2 tal. płacono, na dostawę w sierpniu 82 funt. 27 tal., we wrześniu 27 1/2 tal. płacono. Na dzisiejszym targu ceny były następujące: Pszenica 42 do 44 tal., żyto 25 do 27 tal., jęczmień 18 do 20 tal., wies 15 do 16 tal. groch 25 do 32 talarów za wespel.

O cenach targowych praktykowanych po miastach w gubernji Warszawskiej.

Wymienienie miasta	Pszenica		Żyto		Jęczmień		Owies		Groch		Kartofle	
	rub.	k.	rub.	k.	rub.	k.	rub.	k.	rub.	k.	rub.	k.
Częstochowa 23 czerw.	3	—	2	40	2	—	1	5	2	70	1	80
Koło 23 czerwca	3	—	2	40	2	—	1	95	2	4	1	35
Lęczyca 23 czerwca	2	70	2	10	1	50	1	50	2	40	—	—
Wieluń 27 czerwca	2	70	1	95	1	95	1	5	2	70	1	20
Włocławek 30 czerw.	3	30	2	—	1	65	1	50	2	—	1	20

KURS GIEŁDY BERLINSKIEJ.

Dnia 3 lipca 1848 roku.

PAPIERY.	żądają	placą
Rosyjskie Inskrypcje w Certyf. Hamb. 4%	76	—
Rosyjsko-Angielska Pożyczka 5%	95	—
Polskie Obligacje Skarbu 4%	—	58 1/2
" Listy Zastawne	—	84
" Listy Zastawne nowe	—	84
" Obligacje Udziałowe	—	—
" Obligacje 500 złotych	—	71 1/2
Certyfikaty B. P. na Oblig. cząst. lit. A. 300 zł. 5%	69	71
lit. B. 200 „ „	11	—
procentowe „ „	—	—

SREDNIE CENY ŻYWNOSCI NA TARGACH WARSZAWY I PRAGI.

Dnia 7 lipca r. b.

OD RS. KOP DO RS. K		OD RS. K DO RS. KOP	
Żyta korz. 4 ew.	1 92 1/2	Słomy c. 100 f.	20 —
Pszenicy ditto	3 40 —	Siana fura I k.	2 25 — 4 57 1/2
Grochu polnego	1 83 1/2	" „ 2 k.	4 20 — 6 —
" cukrowego	2 70 —	Słomy fura zw.	1 — — 1 50 —
Fasoli	4 35 —	Drzewa sos. s.	7 44 —
Gryki	2 2 1/2	Wół dobry	38 70 — 54 —
Jęczmienia	2 23 1/2	" średni	28 80 — 37 25 —
Owsa	1 67 —	" lichy	22 95 — 33 35 —
Mąki pszen. pr.	5 40 —	Ciele	1 95 — 3 75 —
" ordynarnej	5 21 1/2	Baran	1 17 1/2 — 2 40 —
" żytn. pytło	3 18 1/2	Wieprz. dobry	14 — — 24 30 —
" gryczanej	3 70 —	" średni	11 — — 13 —
Kaszy jaglonej	5 15 —	" lichy	7 10 — 10 —
" grycz. zw.	9 90 —	Masła funt.	— 12 — —
" drobnój	9 40 —	Słoniny	— 16 1/2 — —
" jęcz. perło	7 20 —	Kartofli korzec	1 23 — —
" ordyn	2 95 —	Okowity garn.	1 23 — —
Siana cet. 100 f.	— 58 1/2	Szumówki gar.	— 66 — —

Srowadzono na targ Pragski z Cesarstwa Rosyjskiego wołów sztuk 495 z różnych miejsc królestwa sztuk 38 ogółem wołów sztuk 578 wieprzy 419 cieląt 916 baranów 1643 z tych zakupili rzeźnicy tutejsi na konsumpcje miasta wołów sztuk 454 wieprzy 342 cieląt 879 barany wszystkie.

KURS GIEŁDY WARSZAWSKIEJ.

Dnia 7 lipca 1848 roku.

	ŻĄDAJĄ		DAJĄ.	
	R. sr. kop.	R. sr. kop.	R. sr. kop.	R. sr. kop.
1. WEXLE.				
Berlin 100 talarów z krót. ter.	2 M.	—	—	100 80
Gdańsk 100 talarów	2 M.	—	—	98 10
Hamburg 300 b. m. k.	2 M.	150	75	—
Londyn 1 funt sterlin.	3 M.	7	5	—
Lipsk 100 talarów	2 M.	—	—	—
Moskwa 100 rub. sr.	1 M.	—	—	100
Petersburg ditto.	1 M.	—	—	100 50
Paryż 300 franków	2 M.	—	—	—
Wiedeń 150 zlr.	2 M.	—	—	—
Wrocław 100 talarów	2 M.	—	—	—
2. MONETY.				
Rosyjskie Imperjały	—	—	—	—
Holender. dukaty nowe	—	—	—	—
ditto stare ważne	—	—	—	—
Fryderyksdory Pruskie	—	—	—	—
Rosyjskie assygnaty	—	—	—	—
Austrjackie bilety bankowe za 150 zlr.	—	—	—	—
3. PAPIERY.				
Oblig. Skarbowe za 100 rs.	—	—	—	60
" " " 4% rs.	—	—	—	—
Listy zastawne nowe białe daw. bez kup. (*)	—	—	—	14 30
" " " nowe za 100	—	—	—	—
Obligacje udziałowe na 300 zlp.	—	—	—	—
Obligacje cząstkowe na 500 zlp.	—	—	—	—
Certyfikaty Banku lit. B na 200 zlp.	—	—	—	—
Serje wylosow lit. na — zlp.	—	—	—	—
Dowody Kom. Centr. Likw. zlp. 100	—	—	—	—

Wartość kuponu kop. 2 1/4